

Beleidsplan Honden Oostzaan

COLOFON

Versiedatum:	Januari 2015	Status:	Concept / Definitief
		Versie:	02

Steller:	J.J.W.M. Buiks Gemeente Oostzaan	d.d.:	Januari 2015
----------	-------------------------------------	-------	--------------

Vrijgegeven:	N. Brink, Gemeente Oostzaan	d.d.:	Januari 2015
--------------	--------------------------------	-------	--------------

Vastgesteld:	College B&W Oostzaan	d.d.:	10 Februari 2015
--------------	----------------------	-------	------------------

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	4
1.1	Aanleiding	4
1.2	Doel	4
1.3	Leeswijzer	4
2	BELEIDSKADERS	5
2.1	Gemeentelijk beleid	5
2.1.1	Algemene Plaatselijke Verordening (APV)	5
2.1.2	Hondenbelasting	7
3	UITGANGSPUNTEN HONDENBELEID	8
3.1	Algemeen	8
3.2	Identificatieplicht	8
3.3	Aanlijnplicht	8
3.4	Opruimplicht en voorzieningen	9
3.5	Gevaarlijke, hinderlijke honden	9
3.6	Verbods- en uitlaatgebieden	10
3.6.1	<i>Verboden gebieden</i>	10
3.6.2	<i>Uitlaatplaatsen en uitrenzones</i>	10
3.6.3	<i>Overige gebieden</i>	11
3.7	Voorlichting	11
3.8	Handhaving	12
4	ORGANISATIE EN FINANCIEN	13
4.1	Variant 1 Handhaven huidige situatie	13
4.1.1	Kosten	14
4.2	Variant 2 Nemen van minimale maatregelen	14
4.2.1	Kosten	16
4.3	Variant 3 Nemen van maximale maatregelen	16
4.3.1	Kosten	18
4.4	Combinatie variant	18
5	EVALUATIE	19
6	CONCLUSIE	20
7	SAMENVATTING	21
	LITERATUURLIJST	22

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

Honden en met name de uitwerpselen van deze honden zijn voor de meeste Nederlanders ergernis nummer 1 in de openbare ruimte. Aan de andere kant horen honden erbij in de gemeente; ze zijn belangrijk voor het welbevinden van de baas en voor de levendigheid en de sociale samenhang van de buurt. Bovendien zijn honden soms zelfs onmisbaar als hulphond voor functiebeperkten.

Maar er moet in de gemeente ook ruimte zijn om te spelen, te sporten en te wandelen zonder te hoeven letten op hondenpoep en loslopende honden. In de gemeente zijn ongeveer 600 geregistreerde honden aanwezig. Zij maken net als de inwoners van Oostzaan gebruik van de openbare ruimte. Het is belangrijk dat hondeneigenaren en hun medeburgers zonder ergernissen en overlast kunnen samenleven. Het hondenbeleid Oostzaan moet eraan bijdragen dat iedereen op een prettige manier gebruik kan maken van de openbare ruimte en met name het groen zonder frustratie.

Om aan ieder duidelijkheid te kunnen verschaffen wat wel en niet is toegestaan binnen gemeente Oostzaan is het Beleidsplan honden opgesteld.

1.2 Doel

Dit Beleidsplan honden heeft als doel om iedere gebruiker te laten genieten van de openbare ruimte, klachten en frustratie te beperken en de overlast te bestrijden door goede voorzieningen te treffen in de openbare ruimte. Daarnaast dient het hondenbeleid als helder communicatie middel voor burgers.

Het beleid is gericht op:

- Terugdringing van hondenpoep overlast binnen de gemeente Oostzaan;
- Duidelijkheid bij de burgers en bestuur over het gemeentelijke hondenbeleid;
- Aanzet tot mentaliteitsverandering;
- Betrokkenheid en draagvlak burgers;
- Sneller aanspreken op foutief gedrag.

Door middel van het BOA jaarverslag, de klachtenregistratie en de metingen aan de hand van het project zwerfafval wordt gemeten of dit doel behaald wordt. Zonder BOA (de verwachting is dat de inzet van een BOA augustus 2015 afgeschaft wordt) wordt het echter wel wat moeilijk om te handhaven en te meten of het doel gehaald is.

1.3 Leeswijzer

Na dit inleidende hoofdstuk (1) volgt in hoofdstuk 2 een beschrijving van de geldende en reeds bestaande beleidskaders. In hoofdstuk 3 worden de uitgangspunten benoemd voor onder andere de volgende thema's: identificatieplicht, aanlijnplicht, opruimplicht, gevaarlijke of hinderlijke honden en verbods- en uitlaatgebieden, de manier van handhaving en voorlichting. Hoofdstuk 4 beschrijft de verschillende varianten van het nemen van maatregelen op de overlast van hondenpoep te verminderen/voorkomen, de financiën en organisatie hiervan, gevolgd door de wijze van evaluatie van het hondenbeleid (hoofdstuk 5). Afsluitend volgt een samenvatting/ conclusie van de beleidsregels (hoofdstuk 6).

2 BELEIDSKADERS

In dit beleidsplan worden de beleidskaders voor zaken met betrekking tot honden beschreven. Het gaat met name om uitgangspunten voor honden in de openbare ruimte. Beleid ten aanzien van honden op particulier eigendom, zoals misdragingen en geluidsoverlast door honden worden buiten beschouwing gelaten.

Dit hoofdstuk bevat de beleidskaders die ten grondslag liggen aan het gemeentelijke beleid met betrekking tot honden.

2.1 Gemeentelijk beleid

De gemeente heeft een eigen verantwoordelijkheid en wettelijke vrijheid om het beleid op haar eigen wijze vorm en inhoud te geven. In de afgelopen jaren is al het nodige geregeld en geïnvesteerd om overlast van honden te voorkomen. In de APV zijn hier regels voor opgenomen.

2.1.1 Algemene Plaatselijke Verordening (APV)

Gemeenten zijn uitsluitend bevoegd aanvullende regelgeving vast te stellen om hinder en overlast van dieren voor de burger te voorkomen en te bestrijden, de volksgezondheid te bewaken en de openbare orde te handhaven. Onder meer in de APV van de gemeente zijn hiervoor regels opgenomen.

In de APV van Oostzaan (2011) is een artikel gewijd aan hondenuitwerpselen. Dit artikel bepaalt dat de eigenaar (of houder) van een hond verplicht is om ervoor te zorgen dat de hond niet poept op een gedeelte van de weg dat (ook) gebruikt wordt door voetgangers. Als hondenbezitters uitwerpselen direct verwijderen, voorkomen zij een overtreding van de APV. Daarnaast zijn kinderspeelplaatsen, speelweiden, zandbakken en dergelijke verboden terrein voor honden.

Artikel 2:57 Loslopende honden

1. Het is de eigenaar of houder van een hond verboden die hond te laten verblijven of te laten lopen:
 - a. binnen de bebouwde kom op de weg zonder dat de hond aangelijnd is;
 - b. op een voor het publiek toegankelijke en kennelijk als zodanig ingerichte kinderspeelplaats, zandbak of speelweide of op een andere door het college aangewezen plaats
 - c. op de weg zonder voorzien te zijn van een halsband of een ander identificatiekenmerk dat de eigenaar of houder duidelijk doet kennen
2. Het college kan plaatsen aanwijzen, waar het verbod genoemd in het eerste lid onder a niet geldt.
3. De verboden genoemd in het eerste lid onder a en b gelden niet voorzover de eigenaar of houder van een hond zich vanwege zijn handicap door een geleidehond laat begeleiden of als een eigenaar of houder van een hond deze aantoonbaar gekwalificeerd opleidt tot geleidehond.

Artikel 2:58 Verontreiniging door honden

1. De eigenaar of houder van een hond is verplicht ervoor te zorgen dat die hond zich niet van uitwerpselen ontdoet:

- a. op een gedeelte van de weg dat bestemd is of mede bestemd voor het verkeer van voetgangers;
 - b. op een voor het publiek toegankelijke en kennelijk als zodanig ingerichte kinderspeelplaats, zandbak of speelweide;
 - c. op een andere door het college aangewezen plaats.
2. Het college kan plaatsen aanwijzen waar het verbod genoemd in het eerste lid, onder a niet geldt.
3. De strafbaarheid wegens overtreding van het in het eerste lid gestelde gebod wordt opgeheven indien de eigenaar of houder van de hond er zorg voor draagt dat de uitwerpselen onmiddellijk worden verwijderd.
4. De eigenaar of houder is verplicht een deugdelijk opruimmiddel bij zich te hebben waarmee de uitwerpselen kunnen worden opgeruimd.

Artikel 2:59 Gevaarlijke honden

1. Het is de eigenaar of houder van een hond verboden die hond te laten verblijven of te laten lopen op een openbare plaats of op het terrein van een ander:
 - a. anders dan kort aangelijnd nadat het college aan de eigenaar of de houder heeft bekendgemaakt dat het die hond gevaarlijk of hinderlijk acht en een aanlijngebod in verband met het gedrag van die hond noodzakelijk vindt;
 - b. anders dan kort aangelijnd en voorzien van een muilkorf nadat het college aan de eigenaar of de houder heeft bekendgemaakt dat het die hond gevaarlijk of hinderlijk acht en een aanlijn- en muilkorfgebod in verband met het gedrag van die hond noodzakelijk vindt.
2. Onverminderd het bepaalde in artikel 2:57, eerste lid onder c, geldt voor het bepaalde in het eerste lid bovendien dat de hond voorzien moet zijn van een optisch leesbaar, niet- verwijderbaar identificatiekenmerk in het oor of de buikwand.
3. In het eerste lid wordt verstaan onder:
 - a. muilkorf: een muilkorf als bedoeld in artikel 1, onder d, van de Regeling agressieve dieren;
 - b. kort aanlijnen: aanlijnen van een hond met een lijn met een lengte, gemeten van hand tot halsband, die niet langer is dan 1,50 meter.
4. Het verbod geldt niet voorzover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door de Regeling agressieve dieren.

2.1.2 Hondenbelasting

Hondenbelasting wordt geheven voor het houden van één of meer honden binnen de gemeente Oostzaan. De houder van de hond krijgt de aanslag. Voor honden die door gezinsleden worden gehouden, is het hoofd van het gezin belastingplichtig. De hondenbezitter is wettelijk verplicht aangifte doen, dit kan via de gemeentelijke website, het digitaal loket (<https://publieksbalie.oostzaan.nl/producten/hondenbelasting/>).

Bij de aangifte van een hond krijgt de hondenbezitter van de gemeente een hondenpenning. Deze penning dient bevestigd te worden aan de halsband van de hond. Op deze manier kan de gemeente controleren of hondenbelasting is betaald. De penning helpt ook bij het opsporen van eigenaren van verdwaalde of loslopende honden.

De belastingplicht begint op de dag dat de hond wordt aanschaf of met de eigenaar in Oostzaan komt wonen. De belastingplicht eindigt op de dag dat de hond overlijdt¹, wordt overgedragen aan een andere eigenaar of wanneer men met de hond uit Oostzaan verhuist. Ook een wijziging van het aantal honden moet gemeld worden. De gemeente voert controles uit om te controleren of honden zijn aangegeven. Als bij een dergelijke controle blijkt dat er geen aangifte is gedaan kan een boete en een extra hoge aanslag worden opgelegd.

Als gevolg van een uitspraak van het Gerechtshof 's Hertogenbosch (Gerechtshof 's-Hertogenbosch 24 januari 2013, nr. 12/00228, LJN BY9350), is er veel verwarring ontstaan over de vraag of een gemeente nu wel of geen hondenbelasting mag heffen. Het Gerechtshof is bij de betreffende procedure van oordeel geweest dat een hondenbelasting wel geheven mag worden als de gemeente gericht op hondenbezit kosten maakt. Hierbij mag de opbrengst van de hondenbelasting hoger zijn dan de betreffende kosten. Een gemeente kan de ontvangsten dus geheel ten goede laten komen aan het hondenbeleid, maar is hiertoe niet verplicht. Ze kan er ook voor kiezen de inkomsten (gedeeltelijk) voor andere doeleinden te gebruiken.

Voor sommige honden geldt belastingvrijstelling. Het gaat hier op honden met een bijzondere functie. Ook deze honden moeten worden aangegeven bij de gemeente.

Bijzondere honden zijn:

- Blindengeleidehonden (in opleiding);
- Honden in erkende dierenasielen;
- Politiehonden;
- Honden jonger dan zes maanden die nog bij de moederhond zijn;
- Honden die door de 'Stichting Sociale Honden voor Gehandicapten Nederland' aan een gehandicapte ter beschikking zijn gesteld.

¹ Als een hond overlijdt is het mogelijk om hem te laten cremen of bij de dierenarts achter te laten. De hond moet dan wel worden afgemeld voor de hondenbelasting.

3 UITGANGSPUNTEN HONDENBELEID

3.1 Algemeen

De doelstelling van het hondenbeleid is dat de openbare ruimte voor alle belangengroepen voldoende gebruiksmogelijkheden moet bieden. In het kort betekent dit dat met de volgende elementen rekening gehouden moet worden:

- Hondenbezitters willen voldoende ruimte om hun hond uit te laten;
- Honden hebben voldoende beweging nodig, anders kan dat leiden tot agressief gedrag;
- De omgeving wil niet opgezaagd worden met overlast;
- Kinderen en recreanten willen poepvrij kunnen spelen en recreëren;
- Kinderen kunnen heel angstig worden als honden op hen afkomen.

Onderstaand wordt nader ingegaan op een aantal aspecten om overlast van honden te reguleren/voorkomen:

• Identificatieplicht	(zie paragraaf 3.2)
• Aanlijnplicht	(zie paragraaf 3.3)
• Opruimplicht en voorzieningen	(zie paragraaf 3.4)
• Gevaarlijke, hinderlijke honden	(zie paragraaf 3.5)
• Verbods- en uitlaatgebieden	(zie paragraaf 3.6)

De gegevens voor deze uitgangspunten zijn verzameld op basis van vigerende beleidstukken, landelijke richtlijnen en aanvullende wensen vanuit (inwoners van) de gemeente.

3.2 Identificatieplicht

Elke hond moet in de openbare ruimte een halsband (en chip) dragen voorzien van naam en adres van de rechtmatige eigenaar, houder of verzorger. Daarnaast kunnen BOA's (Bijzonder OpsporingsAmbtenaren) hondenbezitters vragen zich te identificeren.

3.3 Aanlijnplicht

Het is verplicht een hond aan te lijnen binnen de bebouwde kom. Alleen binnen speciale uitrenzones of loslaatgebieden mag de hond loslopen. Op kinderspeelplaatsen, speelweiden en in zandbakken mogen geen honden komen, ook niet aangelijnd. Dit geldt ook voor andere door het college aangewezen plaatsen (zie tevens paragraaf 3.8). Ook buiten de bebouwde kommen (in het buitengebied) geldt dat honden niet mogen loslopen.

Daarnaast is het een plicht van de hondenbezitter om te voorkomen dat de hond, hoe vriendelijk ook bedoeld, ongevraagd naar andere mensen te laten gaan en tegen hen op springt.

3.4 Opruimplicht en voorzieningen.

Over hondenpoep zijn drie feiten te melden:

- Net als ieder ander wezen poept een hond één of meer malen per dag;
- Niemand vind het leuk om in de poep te staan, ook hondenbezitters niet;
- In hondenpoep kunnen zoönosen ontstaan, dat zijn ziekten die overdraagbaar zijn van hond op mens. Deze kunnen voor kwetsbare mensen gevaarlijk zijn voor de gezondheid (zie tevens paragraaf 3.7).

Om ergernis, stankoverlast en milieuhygiënische overlast te voorkomen geldt binnen de gemeente Oostzaan de opruimplicht. Deze regel geldt binnen de bebouwde kom (overeenkomstig met de wegenverkeerswet)². De keuze voor deze regel komt voort uit milieuhygiënische noodzaak. Om de straten, trottoirs, fietspaden, bermen en plantsoenen zo schoon mogelijk te houden is deze regel noodzaak. Het vergt discipline van de hondenbezitter/uitlater, maar door consequent de hondenpoep op te ruimen is er geen overlast meer.

Om overlast van hondenpoep tegen te gaan is de eigenaar van de hond/uitlater wettelijk verplicht om bij het uitlaten van de hond opruimmiddelen bij zich te hebben en de hondenpoep op te ruimen³ en heeft dus een opruimmiddel bij zich. Iedereen die met de hond wandelt, dient een schepje of een (ongebruikt) plastic of papieren zakje bij zich te hebben. Omdat de gemeente de overlast van hondenpoep wil reduceren dienen er voldoende voorzieningen aanwezig te zijn, zodat de hondeneigenaar in de gelegenheid wordt gesteld aan de opruimplicht of het uitlaatverbod te voldoen. Plaatsing van voldoende hondenpoepbakken is daarbij belangrijk. Er zijn op dit moment (januari 2015) binnen Oostzaan slechts 2 hondenpoepbakken (depodogs) aanwezig, zie bijlage 1 huidige situatie hondenuitlaatplaatsen. Deze bakken zijn in 2009 bij wijze van proef in het parkje achter de Dokter de Boerstraat geplaatst, bij het begin en aan het einde van het parkje. Hier zitten zakjes bij om de uitwerpselen op te ruimen. Dit werkt goed, de klachten zijn daar geheel verdwenen en het zou wenselijk zijn om dit op een dergelijke manier uit te breiden. Deze bakken worden separaat van de normale vuilnisbakken geleegd door de sociale werkvoorziening.

3.5 Gevaarlijke, hinderlijke honden

Van gevaarlijke dieren kan aangifte gedaan worden bij de politie, die gekwalificeerd zijn om dit ook te constateren, vaak door een politiehondengeleider. De politie geeft een melding naar de gemeente (advies). Het college kan dan de situatie beoordelen en een sanctie opleggen.

Als het college een hond gevaarlijk of hinderlijk vindt, kan van de eigenaar worden verlangd dat deze de hond een niet verwijderbaar identificatiekenmerk geeft en alleen kort aangelijnd of gemuilkorfd uitlaat⁴. Of in extreme gevallen besluiten de hond in beslag te nemen.

² Buiten de bebouwde kom is het echter niet toegestaan om de hondenpoep op bestrating te laten liggen.

³ Alleen voor officiële hulphonden geldt een uitzondering op de aanlijn- en opruimplicht als de hond zodanig aantoonbaar gekwalificeerd is of indien een eigenaar of houder van een hond deze aantoonbaar gekwalificeerd opleidt tot geleidehond.

⁴ De Regeling Agressieve Dieren (RAD) bestaat sinds 1 januari 2009 niet meer. Het staat in de planning om de APV Oostzaan hier nog op aan te passen. In overleg zal bekeken worden in hoeverre het noodzakelijk is om de APV nog verder aan te passen of dat de beleidsregels zoals uitgewerkt in dit Beleidsplan honden en de Nota Dierenwelzijn voldoende zijn.

3.6 Verbods- en uitlaatgebieden

Het blijkt dat hondenpoepoverlast vooral voorkomt binnen de bebouwde kom. Vandaar de keuze dat het hondenpoepbeleid, naast de regels zoals verwoord in de APV, van kracht is voor binnen de bebouwde komgrenzen. Voor buiten de bebouwde kom blijven de regels gelden zoals verwoord in de APV.

Oostzaan kent drie soorten gebieden in de gebouwde omgeving, namelijk:

- a. plaatsen waar honden verboden zijn;
- b. plaatsen waar honden uitgelaten mogen worden en soms ook mogen loslopen;
- c. overige gebieden.

3.6.1 Verboden gebieden.

Onder verboden gebieden vallen de meeste speelweides en pleinen, sportvelden, schoolpleinen en hun omgeving, pleinen en velden bij buurthuizen, openbare zandbakken en de begraafplaats. De hond mag hier niet komen, ook al is hij aangelijnd.

In de huidige situatie (januari 2015) staan er in Oostzaan geen verbodsborden voor honden.

3.6.2 Uitlaatplaatsen en uitrenzones

1. Uitlaatplaatsen

Uitlaatplaatsen zijn locaties waar de hond aangelijnd mag worden uitgelaten, maar waar wel een opruimplicht geldt. Uitlaatplaatsen bevinden zich in het openbaar groen, bestaande uit gazon en deze locaties worden aangegeven met een bord. Groenperken direct tegen woningen en speelvoorzieningen aan zijn hiervoor niet geschikt.

Locaties die in Oostzaan als uitlaatplaats zijn aangewezen zijn:

- Twiske;
- Achter Dr de Boerstraat;
- Achter Rietschoot;
- Langs waterkant Rietschoot, Lisweg;
- Achter Brasem en Karper;
- Achter Kievit en Grutto;
- Achter en langs De Dors;
- Langs waterkant Posthoornstraat;
- Langs waterkant Dahliasingel;
- Achter huizen Slaperstraat, tussen Korenmolenstraat en De Dors;
- Langs waterkant Burgemeester Teerstraat;
- Langs waterkant Dr. Keijzerstraat;
- Langs waterkant Bartel Jacobzstraat;
- Langs waterkant De Wering, De Hoper, De Waterput en Hooispaad.

2. Uitrenzones of losloopgebieden

Honden hebben beweging nodig. Ze willen rennen, graven, snuffelen en ravotten. Daarvoor is minimaal een dagelijkse uitgebreide wandeling nodig, maar de hond los laten lopen kan en mag niet overal. In een dichtbevolkte omgeving wordt een loslopende hond al snel als hinderlijk ervaren. Ook kan hij het verkeer en zichzelf in gevaar brengen. Loslopen op fietspaden en wegen is in geen enkel geval toegestaan.

Losloopgebieden of hondenuitrenzones zijn meestal (omheinde) terreinen waar de hond veilig los kan rennen en spelen of waar een loslopende hond geen hinder geeft aan overige gebruikers van de openbare ruimte. De ondergrond bestaat uit gras. Wel geldt hier nog steeds de opruimplicht. Het is de bedoeling dat honden er wel hun behoefte kunnen doen maar dat de bezitter of uitlater het opruimt, daarom is het wenselijk om in (de buurt van) uitrenzones hondenpoepbakken te plaatsen.

In de huidige situatie (januari 2015) zijn er in Oostzaan, met uitzondering van het Twiske, geen uitrenzones (vastgesteld).

3.6.3 Overige gebieden

In de overige gebieden geldt: altijd aanlijnen én opruimen. Dat gaat ook op voor bijvoorbeeld gebieden met winkels. Hier wordt streng gecontroleerd of mensen zich aan de opruimplicht houden. De eigenaar of houder van een hond is verplicht ervoor te zorgen dat die hond zich niet van uitwerpselen ontdoet met uitzondering van op door het college aangewezen plaatsen. Echter is dit niet altijd te vermijden. De eigenaar of houder van de hond is echter verplicht om er zorg voor te dragen dat de uitwerpselen op deze locaties onmiddellijk worden verwijderd.

3.7 Voorlichting

Om de regels op het gebied van honden binnen Oostzaan voldoende bekendheid te geven dient gebruik gemaakt te worden van diverse communicatiemiddelen.

Er is een verbeterslag te maken door bijvoorbeeld op de website van de gemeente apart aandacht aan te besteden aan het hondenbeleid binnen de gemeente. Verder is het belangrijk dat de inwoners weten waar zij hun hond mogen uitlaten, vrij rond mogen laten lopen of waar honden verboden zijn. Dit kan door de terreinen te voorzien van bebording en het aanpassen van de zogeheten hondenuitlaatplaatsenkaart waarop de uitlaatplaatsen, maar ook de losloop- en de verboden gebieden worden vermeld.

Daarnaast is het belangrijk dat zodra een hond is aangemeld, de bezitters de nodige informatie over het hondenbeleid krijgen. Voorts kan in overweging genomen worden om alle hondenbezitters in Oostzaan bij de jaarlijkse aanslag hondenbelasting een folder mee te sturen met de spelregels betreffende het hondenbezit, zie samenvatting. In de folder kan tevens aandacht besteed aan het welzijn van honden in Oostzaan, de consequenties van de aanschaf van een hond, het volgen van gedragscursussen voor honden en het verplicht stellen van de hondenchip. Maar ook de gevaren van hondenpoep.

Door middel van regelmatige publicaties in de lokale krant kan het hondenpoepprobleem ook onder de aandacht gebracht worden bij de inwoner⁵.

Een uiterst middel is om posters binnen de gemeente op te hangen, à la vuurwerkcampagne, waarin de viezigheid en de gevaren van hondenpoep (door onder andere de spoelworm) goed tot uitdrukking komen.

⁵ In 2013 is reeds een actie geweest naar aanleiding van een brief van een scholiere uit Oostzaan die tijdens het spelen in de openbare ruimte meerdere malen werd geconfronteerd met de uitwerpselen van honden. Door middel van een tekenwedstrijd onder scholen en het plaatsen van twee artikelen erover in de krant is het probleem onder de aandacht gebracht.

3.8 Handhaving

Binnen de gemeente komen regelmatig klachten binnen over overlast door hondenpoep. De handhaver (BOA) behandelt klachten en geven voorlichting over de regels van het hondenbeleid.

Een BOA ziet erop toe dat de opruim- en aanlijnplicht wordt nageleefd. Hij/zij kan waarschuwingen geven en is bevoegd om boetes uit te delen, wanneer iemand zich niet aan de regels houdt. De hoogte van de boetes worden landelijk vastgesteld.

Met betrekking tot de overlast van hondenpoep kan handhavend worden opgetreden op basis van de Algemene Plaatselijke Verordening (APV), door middel van het op heterdaad betrappen. In de APV staat echter een uitsluiting op deze strafbaarheid indien de eigenaar of houder van de hond de uitwerpselen onmiddellijk verwijdt. Deze regels uit de APV zijn helder doch lastig te handhaven. Het is moeilijk te bewijzen of de eigenaar of houder van de hond voornemens was om de uitwerpselen onmiddellijk te verwijderen. Wel is te controleren op de aanwezigheid van (hondenpoep) zakjes of schepje bij degene die de hond uitlaat.

Verder gaat een BOA naar aanleiding van meldingen (via de berichtenadministratie, KCC etc) gericht handhaven. Bij aanvallen door honden en dergelijke wordt de melding doorgezet naar de politie. Loslopende honden, zonder baas in de buurt, worden gevangen en naar het dierenasiel gebracht. De dieren kunnen daar, tegen betaling van de asielkosten en het proces-verbaal, weer worden opgehaald.

4 ORGANISATIE EN FINANCIEN

Het college van Oostzaan heeft bij de bespreking van de Zomernota 2012 de hondenbelasting en de koppeling aan het onderhoud en zo nodig uitbreiding van uitlaatplekken met voorzieningen aangekaart. Voorgesteld wordt om uit (een deel van) de opbrengsten van de hondenbelasting de kosten voor aanleg en onderhoud van voorzieningen voor honden te betalen.

De inkomsten ofwel de opbrengsten uit de hondenbelasting zijn afhankelijk van het aantal honden per jaar binnen de gemeente en van de hoogte van de hondenbelasting. Er is uitgegaan van 619 (jaar 2013) honden binnen gemeente Oostzaan. Per hond dient € 40,92 betaald te worden aan hondenbelasting.

Inkomsten per jaar: $619 \times € 40,92 = € 25.329,48,-$

Dit beleidplan bevat verschillende maatregelen, om de overlast door hondenpoep te verminderen, die financiële gevolgen hebben zoals:

- het aanbrengen van voorzieningen als hondenpoepbakken, borden, etc.;
- het onderhouden van voorzieningen;
- het opzetten van een goed communicatienetwerk (folders, website etc.);
- het inzetten van handhaving.

Hieronder worden drie verschillende varianten benoemd waarbij in verschillende mate maatregelen worden genomen gericht op het terugdringen van de overlast door hondenpoep. De kosten van de verschillende maatregelen binnen de varianten staan vermeld. In een aparte bijlage staat de kostenberekening.

De locaties waar de genoemde maatregelen, zoals het aanbrengen van hondenpoepbakken of gebodsborden zijn voorgesteld zijn bepaald naar aanleiding de klachtenregistratie, signalen van inwoners, de input van de BOA, de nulmeting zwerfafval en een algehele inventarisatieronde door Oostzaan naar waar honden worden uitgelaten en waar de voorzieningen benodigd zijn.

4.1 Variant 1 Handhaven huidige situatie

In de huidige situatie zijn er meerdere hondenuitlaatzones, waar de honden aangelijnd uitgelaten mogen worden en waar de opruimplicht geldt. De enige door de gemeente aangebrachte voorzieningen om deze opruimplicht te faciliteren zijn de twee hondenpoepbakken met zakjes in de gemeente aanwezig (achter de Dokter de Boerstraat)⁶. Op deze manier worden de hondenuitlaters niet optimaal gefaciliteerd en gestimuleerd op de hondenpoep op de overige locaties in Oostzaan op te ruimen. De overlast en het aantal klachten zal ongeveer gelijk blijven.

De borden die bij een aantal hondenuitlaatzones staan zijn niet allemaal eenduidig en het is daardoor niet altijd even duidelijk wat waar nu mag of moet. Verder zijn er geen verboden voor hondenborden aanwezig, ook niet bij speelplekken.

⁶ Uit ervaring is gebleken dat de hondenpoep vaak wordt opgeruimd door het gebruik van een hondenpoepzakje. Van stankoverlast is dan geen sprake. Hierdoor is er geen bezwaar om de 'gewone' afvalbakken in de openbare ruimte te gebruiken voor het deponeren van de hondenpoep. Het zakje met uitwerpselen van de hond(en) kan men deponeren in de 'gewone' vuilnisbakken of thuis in de grijze container. Wordt een papieren zakje gebruikt of een schepje, dan kan de hondenpoep ook in de groene container.

De huidige situatie bestaat uit geen communicatiemiddelen en een geringe mate van handhaving (prioriteit laag in Nota "Handhaven in Oostzaan 2011-2015") gericht op honden. Er wordt ongeveer 30 uur per jaar gericht aan de overlast van honden(poep), waarbij repressief bij meldingen wordt gecontroleerd en gehandhaafd.

Afbeelding 4.1 en 4.2 Huidige uitlaatplaatsen achter Dr. De Boerstraat en De Dors.

Qua onderhoud dienen de gazons te worden gemaaid. Deze worden in de normale maaicyclus meegenomen (kosten hiervan zitten in het groenbestek). Ook het maaien rondom de bakken en borden (rondom obstakels), zit in het groenbestek.

De twee hondenpoepbakken dienen regelmatig gevuld te worden met nieuwe afvalzakjes en dienen gedurende het jaar schoon gehouden te worden en geleegd.

4.1.1 Kosten

In deze variant zijn de kosten voor aanbrengen (eenmalig): € 0,-
Er worden geen extra voorzieningen geplaatst.

De kosten voor het onderhoud en het legen van de huidige voorzieningen, inclusief het aanvullen met zakjes, communicatie en handhaving (jaarlijks): €3.400,-
(dit is exclusief het maaien van het gazon)

Zie tevens bijlage 4 Kostenberekening materiaal en benodigde werkzaamheden.

4.2 Variant 2 Nemen van minimale maatregelen

In deze variant streeft gemeente Oostzaan er naar dat iedere hondenbezitter binnen een straal van 350-500 meter van de woning een uitlaatlocatie met voorzieningen heeft. Uit klachten en meldingen die binnenkomen bij gemeente Oostzaan en de ervaringen van inwoners en medewerkers van de gemeente zijn diverse locaties bekend waar hondenpoepbakken gewenst zijn. De minimaal gewenste situatie is weergegeven in bijlage 2 de hondenuitlaatplaatsenkaart. In deze variant worden in de omgeving van de aangewezen uitlaatplaatsen extra hondenpoepbakken zonder zakjes geplaatst die door de eigen dienst geleegd kunnen worden of door de sociale werkvoorziening. Totaal elf stuks erbij.

De hondenpoepbakken⁷ zonder zakjes zijn goedkoper dan de hondenpoepbakken met zakjes, maar net zo praktisch want de hondenuitlaters kunnen gewoon boterhamzakjes, diepvrieszakjes of papierenzakjes gebruiken

⁷ Bijvoorbeeld Bammens, type Capitol, blauw en voorzien van klep en hondenlogo

om de hondenpoep op te ruimen en weg te gooien⁸. Eventueel kan een (poep)schepje worden gebruikt, het direct in de bak werpen van uitwerpselen leidt niet tot vervuiling of extra werk.

Afbeelding 4.3 Hondenpoepbak zonder zakjes

Ook in de hondenpoepbakken die achter de Dokter de Boerstraat aanwezig zijn, zullen niet meer gevuld worden met zakjes.

Daarnaast is het nodig om locaties in (de buurt van) Oostzaan als uitrenzone aan te wijzen en deze ook aan te duiden met bebording. Dit geldt voor de volgende locaties:

- Twiske, op de aangewezen plekken (met uitzondering van het broedseizoen, 15 mei-15 juli), zie de hondenflyer op www.hettwiske.nl;
- Achter Dr de Boerstraat;
- Achter Rietschoot;
- Deel achter en langs De Dors (rondom speelvoorzieningen niet).

Er wordt voor gekozen om hier geen extra hekwerk of iets dergelijks voor aan te leggen. De gazons zijn dermate breed dat afscherming door middel van hek of haag op het moment niet nodig wordt geacht.

Door middel van kastankehouten paaltjes met daarop een plaquette (de zogeheten hondenbeleidspalen⁹) wordt kenbaar gemaakt of het een losloopzone, een uitlaatzone of een verboden voor honden gebied is. Voordelen van de hondenbeleidspalen ten opzichte van stalen verbod- en gebodsborden zijn een vriendelijkere uitstraling, geen horizonvervuiling, vandalisme bestendig en goedkoper in aanschaf en onderhoud.

Afbeelding 4.4-4.7 Hondenbeleidspalen

De hondenuitlaatplaatsenkaart dient op de website en (ongeveer 2 keer per jaar) in onder andere Het Kompas gepubliceerd te worden. Tevens wordt voorgesteld om na realisatie van de voorzieningen, bij de jaarlijkse aanslag hondenbelasting of op een ander willekeurig moment, hondenbezitters een folder toe te sturen met alle tips hoe en waar je je hond kunt uitlaten binnen de gemeente Oostzaan.

Zodra de diverse voorzieningen aangelegd zijn en er in enige mate voorlichting is geweest, kan ook gestart worden met extra handhaving. In overleg zullen handhavingafspraken gemaakt moeten worden over de inzet van BOA's en de locaties waar gecontroleerd gaat worden. Hiervoor zal extra inzet van de BOA gereserveerd moeten worden gedurende het jaar gericht op (de overlast van) honden(poep).

⁸ Daarnaast is op te merken dat zakjes met hondenpoep ook in de gewone afvalbakken gedeponeerd mogen worden.

⁹ Bijvoorbeeld de hondenbeleidspalen van Jaap de Vries producties

Qua onderhoud dienen de uitlaatplaatsen, bestaande uit gazons, te worden gemaaid. Deze worden in de normale maaicyclus meegenomen, de kosten hiervan zitten in het groenbestek. Ook het maaien rondom de bakken en borden (rondom obstakels), zit in het groenbestek.

De hondenpoepbakken dienen gedurende het jaar schoon gehouden te worden en geleegd. Dit kan eventueel in de route van het legen van de normale openbare afvalbakjes.

4.2.1 Kosten

In deze variant zijn de kosten voor aanbrengen (eenmalig): € 5.200,-

De kosten voor het onderhoud en het legen van de huidige voorzieningen, excl. communicatie en handhaving (jaarlijks): € 4.566,-

De kosten voor eventuele extra communicatie en handhaving jaarlijks: € 2.750,-

Zie tevens bijlage 4 Kostenberekening materiaal en benodigde werkzaamheden.

4.3 Variant 3 Nemen van maximale maatregelen

Ook in deze variant streeft gemeente Oostzaan er naar dat iedere hondenbezitter binnen een straal van 350-500 meter van de woning een uitlaatlocatie met voorzieningen heeft. Bij deze uitlaatplaatsen worden hondenpoepbakken (de Depodog), zoals ook aanwezig zijn op de Dr. De Boerstraat, aangebracht. Een Depodog is een afvalbak met een hondenpoepzakjesautomaat. Deze in totaal vijftien (waarvan dertien nieuwe) bakken staan op diverse plekken in de wijken om het de hondeneigenaren/uitlaters makkelijker te maken om hondenpoep op te ruimen¹⁰. Deze bakken kunnen door de eigen dienst geleegd worden of door de sociale werkvoorziening.

Daarnaast is het nodig om locaties in (de buurt van) Oostzaan als uitrenzone/loslooplekgebied aan te wijzen en deze ook aan te duiden met bebording. Dit geldt voor de volgende locaties:

- Achter Dr de Boerstraat;
- Achter Rietschoot;
- Deel achter en langs De Dors (rondom speelvoorzieningen niet);
- (Twiske, op de aangewezen plekken (met uitzondering van het broedseizoen, 15 mei-15 juli), zie de hondenflyer op www.hettwiske.nl).

Door middel van eenduidige, opvallende ver- en gebodsborden van metaal wordt kenbaar gemaakt of het een loslooplekzone, een uitlaatzone of een verboden voor honden gebied is.

¹⁰ Daarnaast is op te merken dat zakjes met hondenpoep ook in de gewone afvalbakken gedeponneerd mogen worden.

Afbeelding 4.8-4.10 Metalen hondenverbods- en gebodsborden

Op verschillende manieren wordt er uitgebreid gecommuniceerd naar de inwoners van Oostzaan, maar ook speciaal gericht op de hondenbezitters.

De hondenuitlaatplaatsenkaart dient op de website en (ongeveer vier keer per jaar) in onder andere Het Kompas gepubliceerd te worden.

Tevens wordt voorgesteld om direct na realisatie van de voorzieningen om hondenbezitters, of bij de jaarlijkse aanslag hondenbelasting of op een willekeurig moment, een folder met alle tips hoe en waar de hond uitgelaten kan worden binnen de gemeente Oostzaan te sturen met daarbij een hondenpoepopruimmiddel, bijvoorbeeld een kleine dispenser die aan de riem bevestigd kan worden met daarin opruimzakjes, om men extra te stimuleren iets aan de overlast te doen.

Handhaving zal gemakkelijker zijn bij voldoende voorlichting en het voorzien van voldoende voorzieningen voor hondenbezitters.

In deze variant zal er extra inzet op het gebied van handhaving zijn door middel van een BOA. Deze zal hierbij ook op afwijkende tijden, dan de standaard werktijden, gericht op (de overlast van) honden handhaven. Hierbij valt te denken aan 's ochtends vroeg en in het begin van de avond tijdens de "standaard" hondenuitlaattijden en in het weekend wanneer veel hondenbezitters extra met hun hond wandelen.

Als extra optie kunnen hondenbezitters, in ruil voor het hondenbeleid dat we voeren, de belasting die wordt geheven of de bestraffing van hondenpoep waar dit niet hoort, ook nog beloont worden door hondenattributen te plaatsen waar met de hond getraind kan worden, waar honden kunnen spelen en de baasjes een plaats hebben om elkaar te ontmoeten.

Afbeelding 4.10 en 4.11 Hondenattributen

Qua onderhoud dienen de uitlaatplaatsen, bestaande uit gazons, te worden gemaaid. Deze worden in de normale maaicyclus meegenomen, de kosten hiervan zitten in het groenbestek. Ook het maaien rondom de bakken en borden (rondom obstakels), zit in het groenbestek.

De hondenpoepbakken met zakjes dienen regelmatig gevuld te worden met nieuwe afvalzakjes en dienen gedurende het jaar schoon gehouden te worden en geleegd.

4.3.1 Kosten

In deze variant zijn de kosten voor aanbrengen (eenmalig): € 15.500,-

De kosten voor het onderhoud en het legen van de huidige voorzieningen, inclusief het aanvullen met zakjes, communicatie en handhaving (jaarlijks): € 21.450,-

(dit is inclusief de huidige onderhoudskosten van € 3.400,- die reeds in de huidige begroting zijn opgenomen, exclusief het maaien van het gazon)

Zie tevens bijlage 4 Kostenberekening materiaal en benodigde werkzaamheden.

4.4 Combinatie variant

Het is natuurlijk ook mogelijk om een mix van onderdelen uit de verschillende varianten te kiezen of op een gegeven moment over te gaan van een bepaalde variant naar een andere. Hierbij kunnen de financiële consequenties worden bepaald/ in de hand gehouden worden. Het is bijvoorbeeld mogelijk om ook alleen zakjesdispenser te plaatsen, zonder speciale hondenpoepbakken (in of exclusief zakjes) en de uitlaters de hondenpoep in de gewone afvalbakken te laten deponeren. Ook is het mogelijk dat handhaving op een gegeven moment extensiever of juist intensiever moet.

5 EVALUATIE

Voor het opstellen van het Hondenbeleidsplan ontving de gemeente Oostzaan jaarlijks klachten over vervuiling, veroorzaakt door honden en met name de aanwezigheid van hondenpoep op locaties waar honden niet uitgelaten mogen worden zoals op speellocaties voor kinderen.

Door het opstellen van dit Hondenbeleidsplan en de hieruit volgende acties dienen deze klachten verminderd en de in meest gewenste situatie geheel verdwenen zijn. Echter vereist dit ook een verandering in de mentaliteit van de hondenbezitter.

Jaarlijks wordt er een evaluatierapportage opgesteld betreffende de inzet van de BOA. Hierin staan het aantal meldingen en acties met betrekking tot het tegengaan van hondenoverlast.

Het is ook aan te raden om een jaar na het aanbrengen van de nieuwe voorzieningen (bakken en borden) een evaluatie te houden. Een van de onderdelen zal de schoonheidsgraad van de verschillende locaties zijn. Mocht bijvoorbeeld blijken dat de uitrenzones meer als hondentoilet gebruikt worden dan als honden uitrenplaats, zal opnieuw bekeken moeten worden hoe dit te onderhouden/reguleren.

6 CONCLUSIE

De doelstelling van het hondenbeleid is dat de openbare ruimte voor alle belangengroepen voldoende gebruiksmogelijkheden moet bieden.

Geadviseerd wordt om variant 2 in te zetten. Door middel van het op diverse locaties plaatsen van hondenpoepbakken en duidelijke ge- en verbodsborden worden uitlaters gefaciliteerd en gestimuleerd de hondenpoep op te ruimen. Op deze manier zal de overlast van honden(poep) worden verminderd, wat ervoor zorgt dat er minder klachten en ongewenste situaties voor andere gebruikers van de openbare ruimte ontstaan.

7 SAMENVATTING

Om het voor iedereen duidelijk en overzichtelijk te maken, de regels op een rij:

- De hondenbezitter is te allen tijde verantwoordelijk voor het gedrag van de hond. Een hond moet een halsband dragen of een tatoeage of chipnummer hebben voorzien van gegevens waaruit blijkt wie de rechtmatige eigenaar/houder is.
- De hondenbezitter is verplicht hondenbelasting te betalen.
- Honden binnen de bebouwde kom (overeenkomstig de wegenverkeerswet) moeten te allen tijde aangelijnd zijn (met uitzondering van particuliere tuin/terrein en op losloopterreinen/uitrenzones).
- Honden mogen loslopen in de aangewezen uitrenzones. Bij de uitrenzones moet men ervoor zorgen dat de hond niet nabijgelegen wegen of paden op rent.
- Hondenbezitters/uitlaters leren de hond op een geschikte plek te poepen en ruimen zelf de poep van hun hond op, ook in de losloopgebieden. Bij het uitlaten van de hond moet men een ruimmiddel bij zich dragen (bijv. een plastic zakje of schepje). Meer informatie over het zindelijk maken (op een bepaalde plek) van een hond is te vinden op www.hondenbescherming.nl.
- De poep mag in de speciale hondenpoepbakken, in eigen afvalcontainers en in alle afvalbakken van de gemeente gegooid worden.
- Buiten de bebouwde kom mag de poep blijven liggen.
- Op onder andere kinderspeelplekken mogen honden niet komen.
- Een BOA ziet toe op de naleving van de regels en kan een boete opleggen.

LITERATUURLIJST

- www.hondenbescherming.nl
- www.dierenbescherming.nl
- www.dierencoalitie.nl
- www.bello.com
- www.pol.nl
- www.jaapdevriesprodukties.nl
- www.hondenpoep.nl
- www.nvwa.nl
- www.rijksoverheid.nl
- www.vng.nl
- www.doggo.nl
- www.licg.nl
- Dierenartsenpraktijk Horst en omstreken
- Algemene Plaatselijke Verordening APV Oostzaan
- Nota "Handhaven in Oostzaan 2011-2015"
- Nota "Dierenwelzijn Oostzaan"

BIJLAGE 1 HUIDIGE SITUATIE HONDENUITLAATGEBIEDEN

BIJLAGE 2 GEWENSTE SITUATIE HONDENUITLAATGEBIEDEN (VARIANT 2 MINIMAAL)

BIJLAGE 3 GEWENSTE SITUATIE HONDENUITLAATGEBIEDEN (VARIANT 3 MAXIMAAL)

BIJLAGE 4 KOSTENBEREKENING MATERIAAL EN BENODIGDE WERKZAAMHEDEN